

Riigikirjandi teemad otsustab loos

Eksamikeskus ei usalda koolidele teemasid ümbrikus kätte jagada

**VICTORIA PARMAS
MALLE PAJULA**

Õpetajad, koolilõpetajad ja üliõpilased on lähetanud haridusministeeriumisse mitusada kirjanditeemat, mille hulgast komisjon valib aprillis välja paarkümmend pealkirja riigieksamite tarvis.

Et teemad enne eksamihommikut ei leviks, teeb lõpliku valiku kitsas ring inimesi: viis-kuus haridusministeeriumi töötajat ja emakeele ainekomisjoni õpetajat, kelle nimesid pidasksamikeskuse direktor Andres Adamson kindluse mõttes paremaks mitte nimetada. Saladuse hoidmiseks loobusksamikeskus plaanist anda teemad koolidele kätte ümbrikus või eksamivihikutes – riigikirjandi kirjutajad saavad need teada eksamipäeva hommikul raadio teel nagu varasematelgi aastatel.

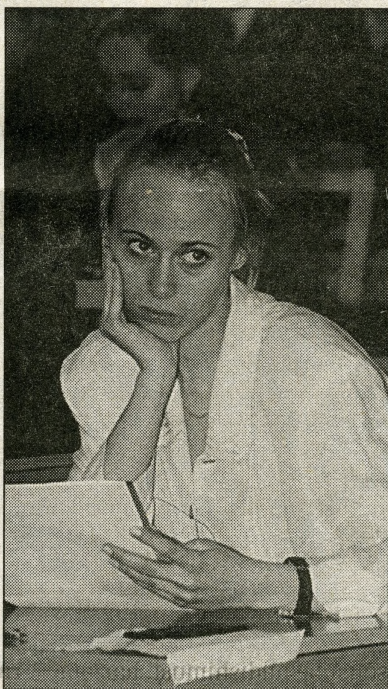
"Mullustel katseeksamitel juhtus, et mõnes koolis avati materjaliümbrikud enne õiget aega," põhjendas Adamson. Ta ütles, et usaldab kirjanditeemasid ümbrikutesse panna ehk alles siis, kuiksamikeskusel ei teki pärast riigieksamit väiksematki kahtlust, et mõni teema oli "läbi tilkunud".

Pooled teemad puudutavad kirjandust

Riigieksamikeskuse emakeele ainespetsialisti Märt Hennoste sõnul paneb komisjon pakutud teemadest kokku kolm kümnest komplekti. Milline neist eksamitulle läheb, selgub vahetult enne teemade ettelugemist raadios – loosi teel.

Õismäe humanitaargümnaasiumi abiturient Liisi Polli kirjutaks riigikirjandi meelsasti mõnel kirjanduslikul teemal. Mustamäe kooli abiturient Ragnar Arakas ootab aga võimalust arutleda eneseteostuse üle. "Teemad võiksid rohkem varieeruda, mitte jaguneda ainult kirjanduslikeks ja Euroopa Liiduga seotuteks," leidis lõpuklassi noormees. "Mulle meeldiks kirjutada sellistel teemadel, mis lubavad ennast analüüsida ja teistega võrrelda, oma põlvkonna tulevikuplaane hinnata, arvutimaailma ja infoühiskonda kirjeldada."

Emakeele ainespetsialisti Märt Hennoste sõnul puudutavad tavaliselt pooled valitud teemad kirjanduslikku materjali. Ta lisas, et ükski kirjanduslik pealkiri ei ole siiski sõnastatud nii, et kõik peavad

Riigikirjandi kirjutajad saavad ka tänavu teemad teada raadio teel.

MARKO MUMM

kirjutama ühest ja samast teosest. Õpilastele jäetakse mitmeid tõlgendusvõimalusi.

Lisaks eesti ja maailma kirjandusele nimetas Hennoste veel kümme-konda teemarühma, mis võivad ühes lõpukirjandi komplektis olla. "Eetika ja moraal, ühiskonnaprobleemid, massikommunikatsioon, perekond ja kodu, kunst," loetles Hennoste. Samas märkis ta, et need valdkonnad ei ole kohustuslikud ega pruugi seega olla igal aastal esindatud. Kirjanditeemad sõltuvad ka sellest, mis Eestis parasjagu toimub," andis Hennoste vihje.

Noorte mõtteid loeb sadakond hindajat

Sel aastal ministeeriumisse saabunud kirjandipealkirjade hulgast ei osanud Hennoste ühtegi eriti soovitud teemat esile tuua. "Igasuguseid saadetakse," põikles ta. Ühtki naljakat või kummalist teemat ei soostunud Hennoste nimetama. "Võib-olla otsustab komisjon just selle abiturientidele eksamipäeval ette lugeda," põhjendas ta.

Riigikirjandeid hindab umbes 80 inimest. 25. aprillil, kui kirjandid kirjutatud, pakitakse need välisvaatleja juuresolekul kümnekaupa ümbrikesse ja saadetakse haridusosakonda, kus pakid segamini aetakse.